

Οι τρεις αρνήσεις: Πέτρος, Ιούδας, Θωμάς.

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

(Κυριακή του Θωμά)

Στην ιστορία αυτών που ακολούθησαν τον Χριστό υπήρξαν αρκετές περιπτώσεις ανθρώπων που σε μια στιγ-μή αδυναμίας λύγισαν. Τα γεγονότα γύρω από το πάθος και την Ανάσταση του Κυρίου, που εντονότερα ζωντάνε-ψαν μέσα μας οι τελευταίες εβδομάδες, μας θύμισαν τρεις χαρακτηριστικές επώνυμες περιπτώσεις: την κάμψη του Πέτρου, την πτώση του Ιούδα, την «καλή», όπως ονομά-ζεται, απιστία του Θωμά.

Η κάμψη του Πέτρου ήταν μια έμφαση αδυναμίας, μια συνέπεια της υπερβολικής εμπιστοσύνης στην αφοσίωσή του στον Διδάσκαλο. Η πτώση του Ιούδα είχε αφορμή τη σύγχυση και τη φιλαργυρία. Διαφορετικά είχε φαντασθεί τον Μεσσία κι όταν διαπίστωσε ότι ο πραγματικός Χρι-στός δεν έμοιαζε στο είδωλο που είχε πλάσει με το μυαλό του, θυσιάσε διά της προδοσίας του την Αλήθεια και όχι την ψευδαίσθησή του. Τον Θωμά τον σταμάτησε η συρροή των τελευταίων θλιβερών

γεγονότων και αναζήτησε τον Θεό στα όρια των λογικών αισθήσεων. Και στις τρεις πε-ριπτώσεις ο Κύριος, όπως γνωρίζουμε, επεμβαίνει προ-σωπικά.

Το ξέσπασμα της πίστεως

Στην περίπτωση του Θωμά, έφθασε η απλή παρουσία του Κυρίου για να τον συνεφέρει και να τον αποκαταστήσει στην πρώτη του σχέση και εμπιστοσύνη. Ο Θωμάς είχε αποσυρθεί στη μόνωση για να βρει τον εαυτό του. Η λύση όμως του προβλήματος που τον απασχολεί δεν πραγματοποιείται στη μοναξιά του, αλλά διά της επιστροφής του στην κοινότητα των Μαθητών. Εκεί ο Ιησούς τον συνα-ντά και όχι στο μέρος που ήταν απομονωμένος. Έρχεται μέσα στην κοινότητα των Αποστόλων, στην Εκκλησία, αλλά για να τον συναντήσει προσωπικά. Και του λέει: «Φέρε τον δάκτυλό σου εδώ και κοίταξε τα χέρια μου και φέρε το χέρι σου και βάλε το στην πλευρά μου και μη γίνε-σαι άπιστος, αλλά πιστός». Ο Απόστολος Θωμάς αμέσως ανταποκρίνεται στην προσταγή-παράκληση του Κυ-ρίου και, πριν ακόμη ψηλαφίσει τον Χριστό, ξεσπά σε ο-μολογία πίστεως: «Ο Κύριός μου και ο Θεός μου».

Δύο σημεία οφείλουμε να προσέξουμε σ' αυτή την ομολογία : α) Ο απόστολος Θωμάς δεν επισημαίνει απλώς την ταυτότητα του Αναστάντος Κυρίου με τον Ιησού Χριστό, αλλά και αναγνωρίζει τη θεότητά Του. β) Η αναγνώριση αυτή δεν είναι γενική, αλλά έχει το χαρακτήρα της προ-σωπικής σχέσεως και της υπαρξιακής τοποθετήσεως.

Υπάρχουν, ίσως, στιγμές που και εμείς ως άνθρωποι ατελείς και αδύναμοι, κλεινόμαστε στις δικές μας σκέψεις και ψάχνουμε τον Χριστό μακριά από την Εκκλησία Του ή ζητάμε σημεία για να πιστέψουμε. Για να αποφύγουμε αυτό τον πειρασμό η Εκκλησία μάς διδάσκει ότι την πα-ρουσία του Χριστού τη βιώνουμε σε τρεις ευλογημένες καταστάσεις:

Πρώτον, στην τήρηση των εντολών του Χριστού. Αν θέλουμε δηλαδή να γνωρίσουμε τον Χριστό, υπάρχει μόνο μία οδός, η οδός των εντολών. Όποιος δεχτεί τον σταυρό Του, που είναι το κεφάλαιο όλων των εντολών, αυτός βρί-σκει τη δόξα Του.

Δεύτερον, με τη συμμετοχή μας στα ιερά Μυστήρια. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Θ. Λειτουργία τελειώνει με την ομολογία που ψάλλει όλη η σύναξη: «Είδομεν το φως...». Δεν είναι καθόλου ποιητικός ο λόγος. Είναι η πλήρης και ισχυρή

βεβαίωση αυτού που αυθεντικά έχουμε βιώσει.

Τρίτον, διά της προσευχής, όταν οι χαριτωμένοι άνθρωποι, εκείνοι που αγωνίζονται για την εφαρμογή των ευαγγελικών εντολών, του θελήματος του Θεού στη ζωή τους, και ζουν τη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας, αξιώνονται να δουν τον Χριστό.

Ο θησαυρός της Εκκλησίας

Αυτός ο θησαυρός της γνώσεως του Προσώπου του Χριστού φυλάσσεται στους κόλπους της Εκκλησίας μας. Αυτή την πραγματικότητα μάς υπενθυμίζει το γεγονός της καλής απιστίας του Αποστόλου Θωμά. Κατά τη διάρκεια του πνευματικού μας αγώνα ως θυμόμαστε ότι για όλους ο Θεός επιτρέπει μια κρίσιμη ώρα, μια δοκιμασία, έναν πειρασμό, που θα ελέγξει τη γνησιότητά μας στην πίστη. Πολλοί ευχόμαστε να μην περάσουμε μια τέτοια δοκιμασία, αλλά αυτό το είδος της χριστιανικής ζωής δεν υπάρχει.

Είθε να δώσει ο Θεός η αναστάσιμη κραυγή του Αποστόλου Θωμά, «Ο Κύριός μου και ο Θεός μου», και η προσωπική βεβαιότητα ότι «ανέστη ο Κύριος όντως», να πλημμυρίσουν και τη δική μας ύπαρξη.

(Αγαθαγγέλου, Επισκόπου Φαναρίου, Η ζύμη του Ευαγγελίου, εκδ. Αποστ. Διακονία, σ. 118-120)